

Finlands kyrka i nöd.

Med en hälsning från Finlands lidande kyrka inledes den femtonde årgången av Tidskrift för kyrkomusik och svenskt gudstjänstliv. Därmed erinras våra läsare om ofärden, som brutit in över världen och som med tunga slag drabbat vårt grannland och frändefolk öster om Bottenhavet. Ingen kyrka står genom gemensamma historiska öden, genom personliga förbindelser och genom likhet i ritus, sed och sång vårt hjärta närmare än Finlands kyrka.

Den finska hälsningen framföres till våra läsare av pastorn i Helsingfors norra svenska församling, Ola Cleve, väl bekant för många av de svenskar, som under det sista decenniet lärt känna det energiska frivilliga församlingsarbetet inom Finlands svensktalande församlingar, i vilket också det blomstrande kyrkosångsarbetet utgör en del. Allt sedan Finlands frigörelse har kyrkosångsrörelsen i Finland, både inom den finsktalande och den svensktalande delen hunnit bliva en folkrörelse, som vuxit i bredd och djup.

Pastor Cleves hälsning må tillika få vara en erinran om den svenska kyrkans ansvar gent emot Finlands kyrkokristna i denna tunga tid. De många personliga band, som under de sista årtiondena knutits mellan finska präster och svenska, mellan svenska kyrkomusiker och finska få i denna tid icke slitas utan måste befastas.

Må Finlands kyrka nu förnimma att vid hennes sida står en kyrka väster om Bottenhavet, som omsluter sin kämpande syster med oavlätlig bön och i offervillig tjänst bär sitt ansvar för den prövade systerkyrkan under tacksam erinran om vad vi mottagit österifrån i ord och dikt och ton.

Arthur Adell.

I en cirkulärartikel publicerad bland annat i det finländska Församlingsbladet framhåller biskopen i Tammerfors Aleksii Lehtonen, att Finlands folk under de senaste tjugo åren eller med andra ord sedan självständigheten tillkämpades upplevat en underbart välsignelserik tid. De kristna impulserna ha formligen strömmat över landet. Detta omdöme är knappast någon överdrift. När de ryska stängslena brötos ned och vägen blev fri till Skandinavien och det övriga Europa började nya och friska tankar välla in i landet också på det religiösa området.

Men icke blott utifrån berikades vi. De mäktiga väckelserörelserna, vilka alltid varit den finländska kyrkans främsta tillgång, fingo nu, då man utan hinder kunde beställa om sitt eget hus, ny kraft och intensitet. Hednamissionen, sjömansmissionen, inre missionen, ungdomsvården, söndagsskolarbetet och icke minst kyrkomusiksträvandena växte och blomstrade även de år från år. Nu efteråt kan man tacksamt konstatera detta.

Men så kom kriget. Finlands lyckliga och förhoppningsfulla kyrka blev en kyrka i nöd. Vår kyrka har alltid varit folklig och nationell och folkets nöd blev därför också dess nöd. Mycket har kyrkan fått bevittna av kval och sorg, men å andra sidan har den ock upplevat vilket bröd för själarna Guds ord är.

Molotows dödsfåglar kretsar över alla delar av Finland och de spara icke heller kyrkor och begravningsplatser. Därför brukas templen icke medan det är ljust, och på de mest utsatta orterna hållas gudstjänsterna i mera skyddade lokaler. Ständigt inträffar det att gudstjänsten avbrytes av alarm och kyrkfolket måste söka sin tillflykt till närmaste skyddsrum. Ett antal kyrkor ha träffats av bomber och begravningsföljen ha beskjutits med maskingevär.

Men Finlands folk förlorar icke modet. Det minnes, att också de första kristna voro förföljda och tvungos att hålla sina gudstjänster i katakomber och andra tillfälliga lokaler. Lugnt och förtröstansfullt tar man dagen som den kommer medveten om en rättvis sak och litande på en allsmäktig och barmhärtig Gud.

Det sistnämnda är synnerligen utmärkande för Finlands folk i detta nu. Sällan har väl något krig haft en så religiös prägel som Finlands kamp mot den gudlösa jätten i öster. »Vår Gud är oss en väldig borg» har blivit det samlande mottot för denna kamp. Predikan, bön och psalmsång förekommer rikligt såväl på krigsskådeplatsen som i hemtrakterna och särskilt mycket också

i radion. Vid frontavsnittet norr om Ladoga sjöngs julmorgonen psalmen »Av himmels höjd oss kommet är» från början till slut. »Vädret var sådant, skriver en korrespondent, att i den lugna kölden sången säkert skallade långt utöver fronten.» Gripande är att lyssna till det aftonkorum som radieras strax före Högkvarterets rapport om krigsläget. Under fältprästens korta tal får man stundom höra kulsprutor smattra och granater explodera. En psalmvers sjunges med övertygelse till hornackompanjemang och så säger pastorn: »God natt gossar!» vartill soldaterna svara med ett kraftigt: »God natt, herr pastor!»

En tung men viktig uppgift har kyrkan, då det gäller att trösta de fallnas anhöriga. Utlänningar ha berömt den finländska krigsledningen för det förebildliga sätt, på vilket den vårdar sig om de fallna krigarnas stoft. De jordas inte där borta, utan sändas till sina olika hemorter för att bäddas ned i hemförsamlingens jord, vanligen i en gemensam hjältegrav. Också meddelandet om en kämpes död sker så grannlaga som möjligt. Dödsbudet sändes till församlingens pastorsämbete och vanligtvis beger sig prästen personligen till den stupades hem för att säga det svåra. Det är tunga steg.

Kyrkan har också många andra krävande uppgifter under krigstiden. Omsorgen om reservisternas familjer och de många evakuerade fordrar tid och krafter av diakonissor och präster. Det fria församlingsarbetet lider naturligtvis på de flesta orter ett svårt avbräck. Bibelkrets- och syföreningsmedlemmarna, för vilka de regelbundna veckomötena blivit hemvanda och kära, uttrycka med tårar i ögonen sin saknad efter dem. Söndagsskolor kunna icke heller hållas och många av ungdomskretsarnas medlemmar tjäna fosterlandet antingen på hemfronten eller »där någonstädes». Tomt kännes det också att konfirmandundervisningen måst inställas.

Trots all nöd tröstras vi dock av tanken, att Herren ännu skall låta en dag gry, då vi tryggt kunna gå upp »till Guds hus, under fröjderop och tacksägelse». På den dagen väntar Finlands folk och på den dagen tror också Finlands kyrka.

Ola Cleve.